

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus

§ 73
§ 220

16.03.2021
26.08.2021

PELKOSENNIEMEN KUNNAN LIITTYMINEN HINKU-VERKOSTOON

Khall 16.03.2021 § 73

Hinku-verkosto on vuonna 2008 perustettu ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto, joka kokoaa yhteen päästövähennyksiin sitoutuneet kunnat, maakunnat, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yritykset sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijat. Hinkuverkosto jakaa tietoa ilmastonmuutoksen hillinnän käytännöistä, tukee kuntien ilmastotyötä sekä luo kysyntää ilmastoystävällisille tuotteille ja palveluille.

Hinku-verkostossa on mukana jo yli 70 Hinku-kuntaa sekä viisi Hinku-maakuntaa, jotka ovat sitoutuneet päästötavoitteeseen. Lapista HINKU-verkostoon kuuluvat Enontekiön kunta ja Kemin kaupunki. Posion kunta on 5.3.2021 päättänyt valtuuston päätöksellä liittyä HINKU-verkostoon.

Verkostoon liittyminen edellyttää Hinku-kriteerien täyttämistä. Kriteerit on laatinut Suomen ympäristökeskus (SYKE). Kriteereillä tarkoitetaan kuntien ilmastonmuutoksen hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä sekä vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaat, yritykset, maa- ja metsätalousyrittäjät sekä vapaa-ajan asukkaat) siten, että alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tavoitellaan hiilineutraaliutta.

Hinku-kriteereillä tarkoitetaan kuntien ilmastonmuutoksen hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä sekä vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaat, yritykset, maa- ja metsätalousyrittäjät sekä vapaa-ajan asukkaat) siten, että alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tavoitellaan hiilineutraaliutta.

Hinku-kriteerit täyttävästä kunnasta saa käyttää nimitystä Hinku-kunta. Hinku-kunnat kuuluvat Hinku-verkostoon ja saavat oikeuden käyttää Hinku-logoa.

Hinku-kunta sitoutuu valtuuston päätöksellä tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Käytännössä tämä tarkoittaa seuraavia toimenpiteitä:

1. Kunta ottaa kasvihuonekaasupäästönäkökulman huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan.

2. Kunta liittyy työ- ja elinkeinoministeriön, Energiaviraston ja Kuntaliiton väliseen sopimukseen, jossa ne sitoutuvat Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) toimenpiteisiin ja tavoitteisiin. Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen liittyvät kunnat liittyvät ensisijaisesti asuinrakennuskantansa asuinkiinteistöjä koskevaan toimenpideohjelmaan.

3. Kunta nimeää yhteyshenkilön, joka toimii tiedonvälittäjänä kunnan ja SYKEN välillä.

4. Kunta perustaa Hinku-työryhmän, jossa on edustettuna tärkeimmät hallinnonalat. Työryhmä pyrkii aktiivisesti vähentämään eri hallinnonalojen toiminnasta aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä. Työryhmä voi olla sama kuin esimerkiksi kunnan johtoryhmä tai Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS) työryhmä.

5. Työryhmä ja yhteyshenkilö vastaavat seuraavista tehtävistä:

- Kunnalle laaditaan vuosittain suunnitelma päästöjä vähentävistä investoinneista. Investoinnit hyväksytään seuraavan vuoden talousarviossa.
- Kunnalle laaditaan vuosittain hillintätoimien suunnitelma eli vuosikello, joka osoittaa, millä toimenpiteillä ja investoinneilla kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään koko kunnan alueella. Vuosikello sisältää suunnitellut investoinnit sekä keinoja asukkaiden ja paikallisten yritysten aktivoimiseen.
- Kunnan alueella toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet kootaan vuosittain ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla sekä Energialoikka-verkkopalvelussa. Toimenpiteisiin liitetään mahdollisuuksien mukaan saavutetut päästövähennykset. SYKE voi tarvittaessa täydentää tiedot Energialoikkaan.
- Kunnan henkilöstölle ja kunnanvaltuustolle tiedotetaan vuosittain hankkeen saavutuksista.
- Alueen asukkaille, yrityksille sekä maa- ja metsätalousyrittäjille viestitään ilmastonmuutoksen hillinnän mahdollisuuksista.

HINKU-verkoston liittyminen ei ole maksullista eikä sanktioita jäsenille seuraa sanktioita, vaikka tavoitteita ei täysimääräisesti saavutettaisi. HINKU- ja KETS -työryhmän perustaminen -ja toiminta sekä vuosittainen raportointi vaativat kuitenkin resursointia.

Pelkosenniemen kunta on solminut 20.5.2020 Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen (KETS), jossa yhteyshenkilönä toimii tekninen johtaja.

Kunta on parhaillaan mukana Itä-Lapin kuntayhtymän

hallinnoimassa VähäC -hankkeessa, jossa valmistellaan Itä-Lapin kuntiin vähähiilisyysstrategia. Hinkukuntamalli on yksi konkreettinen toimenpide, jonka mahdollisuutta hankkeessa selvitetään. VähäC -hankkeen projektipäällikkö on esitellyt kunnanvaltuustolle vähähiilisyystoimenpiteitä kesällä 2020 ja kunnanhallitukselle HINKU-kuntaverkostoa syksyllä 2020. Mikäli Pelkosenniemen kunta liittyy hankkeen aikana HINKU-verkoston, voi VähäC -hanke tukea kunnan toimijoita verkostoon liittymisessä.

HINKU-verkoston liittyminen tukee Pelkosenniemen kestävän matkailun sertifikaattiin liittyvää työtä ja vahvistaa Pelkosenniemen imagoa - ei pelkää kestävän kehityksen matkailualueena - vaan koko kuntana, joka haluaa profiloitua ilmastotyön edelläkävijäksi. HINKU -verkoston liittyminen tukee kunnan elinkeinostrategiaa ja sisältyy vuoden 2021 talousarvion tavoitteisiin.

Lisätiedot/valmistelija: Elinkeinokoordinaattori Mika Tenhunen puh. 040 1950488
Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, p. 040 157 7045

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus päättää
1) esittää valtuustolle, että Pelkosenniemen kunta liittyy HINKU-verkoston
2) nimeää kunnan yhteyshenkilöksi HINKU-verkoston teknisen johtajan
3) nimeää HINKU-työryhmäksi kunnan johtoryhmän

Käsittely: Antti Oikarinen esitti, että Pelkosenniemen kunta ei liity HINKU-verkoston.

Annika Kostamo esitti, että asia palautetaan valmisteluun. Valmistelussa tulee huomioida se, kuinka henkilöstöressurit riittävät hinkukuntakriteerien toteuttamiseen sekä lisäksi pyydetään lausunnot vaikuttamistoimielimiltä.

Aino Kulpakko kannatti Kostamon esitystä.

Antti Oikarisen esitys raukesi kannattamattomana.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelu on päättynyt ja koska asiassa on tehty kunnanjohtajan esityksestä poikkeava kannatettu esitys, on syytä äänestää. Äänestystavaksi puheenjohtaja esitti nimenhuutoäänestystä siten, että kunnanjohtajan esitys on JAA ja Kostamon esitys on EI.
Äänestystapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen:

Annettiin yhteensä viisi (5) ääntä seuraavasti:
Ei: Neljä (4) ääntä (Kostamo, Pyykönen, Oikarinen Hannu,
Kulpakko)
TYHJÄ: Yksi (1) ääni (Oikarinen Antti).

Puheenjohtaja totesi, että päätökseksi tuli äänin 4-0 Kostamon esitys

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi Kostamon esityksen päättäen että asia palautetaan valmisteluun. Valmistelussa tulee huomioida se, kuinka henkilöstöresurssit riittävät hinkukuntakriteerien toteuttamiseen sekä lisäksi pyydetään lausunnot vaikuttamistoimielimiltä.

Tiedoksi:

Muutoksenhaku: Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.

Khall 26.08.2021 § 220

Kh 26.8.2021

Vaikuttamistoimielimille on kuntalain 26 - 28 §:ien mukaan annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta. Vaikuttamistoimielimet eivät katsoneet tarpeelliseksi tulla kuulluksi HINKU-verkoston liittymisasiassa.

HINKU-kuntaverkoston liittyminen tarjoaa kunnalle lisäresursseja ilmastotyöhön, jossa tavoitellaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä kohti hiilineutraaliutta. Eräs eniten henkilöresursseja sitova HINKU-kuntakriteeri on Kunta-alan energiatehokkuussopimus (KETS) ja sen ehtojen täyttäminen. Pelkosenniemen kunta on aiemmin (20.5.2020) solminut kyseisen sopimuksen, jossa yhteyshenkilönä toimii tekninen johtaja.

Lisätiedot/valmistelija: Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, p. 040 157 7045

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus päättää
1) esittää valtuustolle, että Pelkosenniemen kunta liittyy HINKU-verkoston
2) nimeää kunnan yhteyshenkilöksi HINKU-verkoston teknisen johtajan, mikäli valtuusto päättää, että Pelkosenniemen kunta liittyy HINKU-verkoston
3) nimeää HINKU-työryhmäksi kunnan johtoryhmän, mikäli valtuusto

päätää, että Pelkosenniemen kunta liittyy HINKU-verkostoon

Käsittely: Markku Kankaanranta esitti, että HINKU-työryhmänä toimii KETS-ryhmä. Mikael Helistenkangas kannatti Kankaanrannan esitystä.

Päätös: Kunnanhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kunnanjohtajan esityksen muutoksella, että HINKU-työryhmänä toimii KETS-ryhmä.

Tiedoksi: Valtuuston esityslistalle (kohta 1)

Muutoksenhaku: Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.